

Rädda Barnen

ATT SAMTALA MED TONÅRSBARN OM HAT OCH EXTREMA ÅSIKTER

Fem tips från Orostelefonen om radikalisering

Orostelefonen om radikaliserings

Orostelefonen tar emot samtal från föräldrar vars barn förändrats i en riktning som de upplever oroande. Hur föräldrar pratar om sin oro och vilka begrepp man använder varierar stort. Vissa föräldrar uppger att deras barn anammat rasistiska eller extrema åsikter. Andra att barnet uttrycker sig hatiskt, pratar om ras och gör skillnad på människor och deras värde utifrån trosuppfattning eller härkomst.

Många pratar också om förändrade beteenden och att de inte känner igen sina barn. En del föräldrar att de inte förstår varifrån barnets åsikter kommer och vad de är uttryck för. Många föräldrar upplever att deras tonårsbarn influerats av forum och webbsidor på nätet, av kompisar i skolan eller partners de är nära i. Ofta framhåller föräldrarna att detta egentligen inte är barnens egna åsikter utan att de blivit influerade eller manipulerade.

Gemensamt för majoriteten av de föräldrar vi samtalar med är att man uttrycker att det är svårt att acceptera och bemöta dessa åsikter och att de ofta hamnar i konflikt med sina barn.

Du som förälder är viktig!

Hur frustrerande och tröstlöst det än kan kännas ibland. Familj och närstående kan bidra med alternativa världsbilder och ett viktigt socialt sammanhang men de kan också ställa frågor så att barnet själv får sätta ord på sina tankar och åsikter. Vår erfarenhet är att det inte är hjälpsamt att ta avstånd, det kan snarare förstärka tonårsbarns åsikter eller engagemang. Med det sagt så förstår vi att det är svårt för dig som förälder. Föräldrar berättar för oss att de känner sig ensamma med oron. En del föräldrar känner skam och skuld och vågar därför inte dela oron med andra. Att ringa oss på Orostelefonen kan vara ett första steg.

1. Prata med ditt barn och ta dig tid att lyssna.

När Rädda Barnen frågade tonåringar om råd till föräldrar svarade de "prata med dina barn och var den som tar initiativ till samtal". Fundera gärna kring förutsättningarna för ett avslappnat samtal med ditt tonårsbarn. Om det blir svårpratad att sitta mitt emot varandra vid soffan eller köksbordet kan ni gå en promenad, åka bil eller göra någon aktivitet samtidigt som ni samtalar.

2. Fråga, lyssna och undvik att konfrontera.

Ställ frågor för att förstå, inte för att tillrättavisa. "Jag vill gärna förstå hur du tänker, kan du berätta mer?" Att vilja förstå varför ditt tonårsbarn känner som tonårsbarnet gör bygger förtroende, det innebär inte att du håller med. Kanske finns det viktig information i anledningarna till att tonårsbarnet börjat agera annorlunda. Finns det någon utlösande faktor till att tonårsbarnet blivit mer extrem i sina åsikter? Finns det en oro bakom åsikterna eller saknar ditt tonårsbarn något viktigt i sitt liv? Försök undvika att hamna i konflikt. Ett mycket vanligt beteende när någon känner sig konfronterad eller attackerad är att denne försvarar och förstärker sina åsikter. Det vill säga, försök undvika att hamna i diskussioner som snarast går ut på att du som förälder läxar upp ditt barn. Det är lätt att bli upprörd och utbrista "Du har fel!" eller "Jag har inte uppfostrat dig till att tänka eller tycka så". Men sannolikheten att ditt tonårsbarn vill prata med dig kommer inte att öka om tonårsbarnet blir dumförklarad eller överkörd, då finns det sannolikt andra som tonårsbarnet hellre vill dela sina åsikter med.

3. Bryt mönster.

Om ni ändå hamnar i konflikt, försök då att komma ihåg att bakom de aggressiva åsikterna finns fortfarande någon du bryr dig om. För att kunna prata om svåra saker krävs en ofta trygg relation. Backa bandet och börja arbeta på er relation i första hand. Bryt konfliktmönstret genom att istället göra någonting positivt tillsammans som kan stärka er relation. Kanske kan ni laga er favoritmat eller göra en utomhusaktivitet ihop som ni inte har gjort på länge.

4. Inkludera andra viktiga vuxna.

I tonåren är det inte alltid ens föräldrar man helst vill prata med. Finns det andra viktiga vuxna i ditt tonårsbarns närhet som tonårsbarnet har förtroende för och kan prata med? En mormor, en kompis pappa, kusin, lärare eller vän till familjen?

5. Glöm inte bort dig själv

Det är viktigt att även du som anhängig får stöd med att hantera din oro. Har du någon bekant eller vän som kan vara ett stöd? Om inte, ta hjälp utifrån. Ring oss på Orostelefonen 020-100 200 så kan vi bolla ihop, det är gratis och du är anonym. Om du vill kan vi även undersöka vad det finns för vidare stöd där just du bor. Läs mer om Orostelefonen om radikaliserings på

www.raddabarnen.se/orostelesonen